

بە ناوی خۆی بە خشندهو میهره بان

هەریمی کوردستانی عێراق

سەرۆکایهتی هەریم

سەرۆک

بە ناوی گە له وه

بریار

ژماره (١٦) سائی ٢٠١٢

به پیتی ئەو دەسهلاته ی له برگی (١) ی مادهی (١٠) ی یاسای سەرۆکایهتی هەریمی کوردستان - عێراق ژماره (١) ی سائی ٢٠٠٥ ی هه موار کراو پیمان دراوه، به پالپشتی ئەو یاسا کاریهی پەرلهمانی کوردستان - عێراق کردویهتی له دانیشتنی ژماره (٢٣) له ٥ / ٦ / ٢٠١٢ بریارماندا به ده کردنی:

یاسای ژماره (٥) ی سائی ٢٠١٢

یاسای دووهمین هه مواری یاسای نه کادی میای کوردی

ژماره (١٢) ی سائی ١٩٩٧ ی هه موار کراو له هەریمی کوردستان - عێراق

مادهی یه که م:

مادهی دووهمی یاساکه هه موار ده کریت و، به م شیوهیهی دادی ده خویندریتهوه: نه کادی میای کوردی خاوهن که سایه تیه کی سه ره خو ی مه عنه و ییه و یه کی که له چاو که بالا کان له هه موو شتیکی په یوه ندیی به زمانی کوردی و شیوه زاره کانی و پاراستن و ده له مه ند کردنی هه وه هه بی، به مه به ستی گه یشتن به زمانیکی یه کگرتوی فه رمی .

مادهی دووه م:

مادهی چواره می یاساکه هه لده وه شیته وه و نه مه ی دادی جیی ده گریته وه: مادهی چواره م: نه کادی میا کار بۆ به جی گه یاندنی نه م نامانجانه ی دادی ده کات: یه که م: پاراستنی زمانی کوردی و کار کردن بۆ ناماده کردنی تو یژینه وه، که ره نگه زه مینه ی گونجاو بۆ یه کخستنی زاراهه کانی به سوود وه رگرتن له شیوه زاره کانی بخولقی نی.

دووهم: بەرز کردنەوهی ناستی توێژینەوهی کوردی بۆ هاوشان رۆیشتن لە گەڵ پیشکەوتنی زانستی و کولتووری .

سێهەم: زیندوو کردنەوهی کولتووری کورد لە زانست و وێژە و ھونەر و پیشان دانی رۆژی زانایانی کورد تێیدا .

چوارەم: بایەخ دان بە لیکۆلینەوه لە میژووی کورد و کوردستان و شارستانیەتەکە .

پێنجەم: وردبوونەوه لە ناویشانی تابلۆی شەقامە گشتییەکانی شار و شارۆچکەکان و ناوی قوتابخانەکان و شوێنەکانی خۆداپەرستی و نووسینگە و شوێنانی بازرگانی و نابازرگانی لە رووی زمانەوه و راسپاردن بە دووبارە ناوانەوهیان بە ناوی ناودارانێ کوردستان و ھێماکانی و ئاگادار کردنەوهی لایەنانی پەيوەندیدار بۆ گرتنەبەری ئەوهی پێویستە لەبارەیانەوه .

شەشەم: گریدانی پەيوەندی لە گەڵ ئەکادیمیای زانستی و زانکۆکان و ناوەندەکانی توێژینەوهی زانستی و بەتین کردن و بەھێز کردنی لە ناوەوهی ھەریم و دەرەویدا .

ھەوتەم: کار کردن بۆ دەولەتمەند کردنی دەستەواژەکان و یەكخستنیان لە پرۆگرامەکانی پەرورەدە و فیترکردن بە ھەماھەنگی لە گەڵ وەزارەتی پەرورەدە .

ماددە ی سێھەم:

ماددە ی (پێنجەم) ی یاساکە ھەموار دەکریت و بەم شیوەیە دادی دەخویندریتەوه:

ئەکادیمیای بەم شیوانە ی دادی ئامانجەکانی بەدی دەھینیت:

یەكەم: دانانی فەرھەنگ و سەرچاوە و ئەنسکلۆپیدیای زانستی و زمانەوانی .

دووهم: دەرکردنی گۆڤاریکی دەوری ئەکادیمی .

سێھەم: بلاوکردنەوه و ھەرگێرانی کتیبی زانستی و زمانەوانی و گریدانی کۆر و کۆنگرە و سازکردنی ھەرزای زانستی و کولتووری و بەشداری کردن تێیاندا لە ناوەوه و دەرەوهی ھەریمدا .

چوارەم: پشتیوانی کردن لە زانا و توێژەر و ئەدیبان .

پێنجەم: دامەزراندنی ناوەندیکی بەلگەنامە و دەستنوسی تاییەت بە ئەکادیمی .

شەشەم: ھەماھەنگی و کار کردن لە گەڵ لایەنانی حکومی و ناحکومیی پەيوەندیدار بەو ئامانجە ی ئەکادیمی کاریان لە پێناودا دەکات .

ھەوتەم: ھاندانی توێژینەوه و لیکۆلینەوهی بەراوردکاری لە بواری زمان و دیرۆک و کەلەپور .

ماددهی چوارەم:

برگەکانی (أ/١) و (ب/١) لە ماددهی (هەوتەم)ی یاساکە هەموار دەکرێن، و برگە (ج/٢)ی ماددهکە هەڵدەوهشینرێتەوه و، بەم شیوەیە خوارەوه دەخویندرێتەوه:

أ - مەرجی ئەندامی کارا:

١- هاوولاتی هەریمی کوردستان بێت.

ب - مەرجە ئەندامی یاریدەدەر:

١- زمانی کوردی بە رهوانی بزانی.

ماددهی پینجەم:

برگە (أ) لە ماددهی (دەیهەم)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شیوەیە دادی دەخویندرێتەوه: ماددهی دەیهەم/أ: سەرۆکی ئەکادیمیای بە ئامادەبوونی دوو لە سەر سیتی ئەندامانی کارا بە لای کەمەوه و بە دەنگدانی نەهینی و بە زۆرینهی رەها بۆ ماوهی چوار ساڵ هەڵدەبژێردرێت کە بۆ یەک جار قابیلی نوێ کردنەوهیە و، لەم بارهیهشەوه فەرمانیک لە سەرۆکایەتی هەریمەوه دەردەچیت.

ماددهی شەشەم:

ماددهی (یازدەهەم)ی یاساکە هەموار دەکرێت و بەم شیوەیە دادی دەخویندرێتەوه: سەرۆکی ئەکادیمیای جێگرێکی دەبێ کە ئەنجومەنی ئەکادیمیای لێ ئێوە ئەندامانی کارایدا، بە هەمان ئەو میکانیزمە هەلی دەبژێردرێت کە سەرۆکی پێ هەڵدەبژێردرێت و بۆ ماوهی (چوار ساڵ) کە بۆ یەک جار قابیلی نوێ کردنەوهیە، جێی سەرۆکیش لە کاتی ئامادە نەبوونیدا دەگرێتەوه.

ماددهی هەوتەم:

هەردوو برگە (ج) و (د) لە ماددهی بیست و یەكەم هەموار دەکرێت و بەم شیوەیە خوارەوه دەخویندرێتەوه:

ج - پاداشتیکی مانگانە بە ئەندامانی ناخۆتەر خان (ناموتەفەرغ)ی ئەنجومەنی ئەکادیمیای دەدرێت.

د - لە حالەتی کۆتایی هاتنی ئەندامیەتی ئەندامی کارای ناخۆتەر خان، مووچەیهکی خانەنشینی بۆ دەبدرێتەوه ئەگەر مووچە نەبێت و پەيوەست بە وهزیفەیهکی دیکهوه نەبێت.

ماددهی هەشتەم:

ماددهی (بیست و دوو)ی یاساکە هەڵدەوهشینرێتەوه و ئەمە دادی جێی دەگرێتەوه:

يه كهه: نه نامي كارا كاري خوي له نيو نه كادييدا ده كات و به شداري له ليژنه كاني و كۆبوننه وه كاني و چالاكييه زانستيه كانيدا ده كات .

دووهم: نه نامي كارا له يه كيك لهم حاله تانه ي دادئ ، نه نامي تي له ده ست ده دات :
 ۱- ده ست له كار كيشانه وه .

۲- نه گهر له سي كۆبوننه وه ي دوا به دوا يه كدا به بي پاساويكي رهوا تاماده نه بوو يان به شيويه كي باش به رده وامي به تهركي خوي نه دا، ته ويش به برياري ته نجومه ني ته كادييا به ده نگداني نه يني ده بيت .

۳- نه گهر به تاوانيك يان كه تنيكي تابرو بهر حوكم درا .
 ۴- مردن .

سييه م: له كاتي به تال مانه وه ي شويني نه نامي ك له نه ناماني ته نجومه ن، سه روك له يه كه مين دانيشتندا ته وه راده گه يه ني ت و له ماوه ي (سي مانگ) دا به برياري ته نجومه ني ته كادييا پر ده كرته وه .

مادده ي نويه م:

له سه ر ته نجومه ني وه زيран و لايه ناني په يوه نديدار كانه حوكمه كاني ته م ياسايه جي به جي بكن .

مادده ي ده يه م:

ته م ياسايه له رۆژي ده رچواندنييه وه كاري پي ده كرته و، له رۆژنامه ي فه رمي (وه قايي كوردستان) بلاوده كرته وه .

مسعود بارزاني

سه روكي هه ري مي كوردستان - عيراق

هه ولير

۲۶ / حوزهيران / ۲۰۱۲ ي زاييني

۶ / پوشه پر / ۲۷۱۲ ي كوردي

۶ / شهعبان / ۱۴۳۳ كۆچي